

OBSAH

Úvod (J. Vozár)	11
-----------------------	----

I. časť

PRÁVNE A HISTORICKÉ ASPEKTY SLOBODY PREJAVU

I. kapitola

SLOBODA PREJAVU A VÝVOJ TLAČOVÉHO PRÁVA

NA ÚZEMÍ SR (J. Vozár)	14
Úvod	14
1. Tlačové právo a sloboda prejavu od roku 1918 – 1938	14
2. Tlačové právo a sloboda prejavu v rokoch 1938 – 1945	18
3. Tlačové právo a sloboda prejavu v rokoch 1945 – 1948	22
4. Tlačové právo a sloboda prejavu v rokoch 1948 – 1989	23
5. Tlačové právo a sloboda prejavu po roku 1989	28
6. Záver	30

II. kapitola

SLOBODA PREJAVU V CHARTE ZÁKLADNÝCH PRÁV EÚ

AKO TEST PRÁVA ČLENSKÉHO ŠTÁTU (J. Mazák) 32 |

Úvod	32
1. Obsah slobody prejavu a práva na informácie: po-lisabonská judikatúra	33
1.1 Vysvetlivky k Charte základných práv EÚ	33
1.2 Po-lisabonská judikatúra a jej vplyv na obsah slobody prejavu	34
2. Predpoklady použitia článku 11 Charty ako testu ústavnosti vnútroštátnej úpravy obsahu slobody prejavu a práva na informácie	39
3. Možnosti testovania ústavnosti vnútroštátnej úpravy slobody prejavu podľa článku 11 Charty	40
3.1 Test na úrovni Súdneho dvora	40
3.2 Test v konaní o súlade právnych predpisov	41
4. Záver	42

III. kapitola

SLOBODA PREJAVU A PROBLÉM ZDÔVODNENIA

ĽUDSKÝCH PRÁV (P. Holländer)	44
1. Cesty zdôvodňovania ľudských práv	44
2. Rozum a sloboda	47
3. Sloboda prejavu: konflikt a hľadanie proporcionality	50

II. časť

SLOBODA PREJAVU V ROZHODNUTIACH SÚDOV

IV. kapitola

SLOBODA PREJAVU, INTERNET A ROZVÍJAJÚCA SA

JUDIKATÚRA ESEP (J. Šikuta)	56
Úvod	56
1. Nevyhnutnosť prijať účinný právny rámec upravujúci slobodu prejavu na internete	58
2. Globálny charakter internetového média a jeho vplyv najmä na záležitosti právomoci	59
3. Trvalosť a asynchrónnosť informácií a ich opakovanosť	61
4. Záver	62

V. kapitola

PRAVIDLA POSTUPU ÚSTAVNÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY PŘI OCHRANĚ SVOBODY PROJEVU

(V. Šimíček)	63
Úvod	63
1. Svoboda projevu jako jedno z „nejušlechtilejších“ základních práv	64
2. Pravidla při poměrování svobody projevu a ochrany osobnosti	65
2.1 Povaha výroku	66
2.1.1 Faktické tvrzení	67
2.1.2 Hodnotový soud	69
2.2 Obsah výroku	71
2.2.1 Politický projev	71
2.2.2 Komerční projev	73
2.2.3 Umělecký projev	74
2.2.4 Nenávistný projev („hate speech“)	75
2.3 Forma projevu	76
2.4 Postavení kritizované osoby	76

2.5	Zasažení soukromé či veřejné sféry kritizované osoby	77
2.6	Chování kritizované osoby	78
2.7	Osoba autora výroku	79
2.8	„Timing“ učiněného výroku	80
3.	Závěr	80

VI. kapitola

SLOBODA PREJAVU V PRAXI ÚSTAVNÉHO SÚDU

MAĎARSKA (J. Kovács)	82
Úvod	82
1. Obsah slobody prejavu a práva na informácie v základnom zákone	83
2. Obsah slobody prejavu a práva na informácie v praxi Ústavného súdu Maďarska	84
2.1 Prejav nenávisťi	84
2.2 Ochrana súkromnej sféry – kritika verejných činiteľov	87
2.3 Ústavnoprávne prípady týkajúce sa médií	88
2.4 Symbolická reč	89
3. Závěr	90

VII. kapitola

SLOBODA PREJAVU A JEJ OCHRANA NAJVVYŠŠÍM

SÚDOM SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH (P. Kresák) ...	91
Úvod	91
1. Konfliktný prejav	97
2. Buričský prejav (poburovanie)	98
3. Ohováranie/hanobenie verejných osôb	99
4. Ohováranie súkromných osôb (nactiutrhánie)	99
5. Prevzatý prejav (zneužitie autorského práva)	100
6. Vyhrážky násilím	100
7. Reklama (obchodný prejav – „prejav, ktorý podporuje komerčnú aktivitu“)	100
8. Obscénny (pornografický) prejav	100
9. Detský obscénny prejav (detská pornografia)	104
10. Vybrané rozhodnutia Najvyššieho súdu Spojených štátov	105
10.1 Near vs. Minnesota 283 U.S. 697 (1931)	105
10.2 New York Times Co. vs. Sullivan 376 U.S. 254 (1964)	105
10.3 Curtis Publishing Co. vs. Butts 388 U.S. 130 (1967)	106

10.4	New York Times Co. vs. United States 403 U.S. 713 (1971)	106
10.5	Branzburg vs. Hayes, 408 U.S. 665 (1971)	107
10.6	Gertz vs. Robert Welch, Inc. (1974)	107
10.7	Nebraska Press Association vs. Stuart, 427 U.S. 539 (1976)	108
10.8	Zacchini vs. Scripps-Howard Broadcasting 433 U.S. 562 (1977)	108
10.9	Chandler vs. Florida 449 U.S. 560 (1981)	109
10.10	Hazelwood School District vs. Kuhlmeier 484 U.S. 260 (1988)	109
10.11	Cohen vs. Cowles Media Co., 501 U.S. 663 (1991)	110

VIII. kapitola

SLOBODA PREJAVU V JUDIKATÚRE FRANCÚZSKEJ

ÚSTAVNEJ RADY (L. Lapšanský)	111
Úvod	111
1. Problematika tzv. pamätných zákonov	115
1.1 Kontext a vývoj tzv. pamätných zákonov	115
1.2 Postoj Ústavnej rady k zákonu smerujúcemu k potlačeniu spochybňovania existencie genocíd uznaných zákonom ...	117
2. Problematika zákonných ustanovení na zachovanie spoločenského zmiernu	121
2.1 Kontext prijatia noriem na zachovanie spoločenského zmiernu	121
2.2 Vývoj hodnotenia zákonných ustanovení na zachovanie spoločenského zmiernu	123
2.3 Postoj Ústavnej rady k zákonným ustanoveniam na zachovanie spoločenského zmiernu	125
3. Záver	128

IX. kapitola

SLOBODA PREJAVU A SPOLKOVÝ ÚSTAVNÝ SÚD –

SPOLOČNÁ CESTA K SLÁVE? (L. De Mauro)	130
Úvod	130
1. Sloboda prejavu v Ústave SRN	130
2. Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu	131
2.1 Rozhodnutie vo veci Lüth	131
2.1.1 Pôsobenie základných práv a slobôd	133

Obsah

2.1.2	Teória vzájomného pôsobenia	134
2.2	Rozhodnutie vo veci Blinkfüer	135
2.3	Rozhodnutie vo veci Auschwitz-Leugnung	136
2.4	Rozhodnutia vo veciach Soldaten sind Mörder	140
2.4.1	Výklad obsahu výroku	142
2.4.2	Zváženie ústavných statkov – sloboda prejavu vs. osobná česť	143
2.4.3	Exkurz: Ústavné zaradenie a posúdenie karikatúr ..	144
3.	Kritika judikatúry k slobode prejavu	147

X. kapitola

SLOBODA PREJAVU V ROZHODNUTIACH

ÚSTAVNÉHO SÚDU SR (J. Vozár)	149
Úvod	149
1. Právna ochrana voči zásahu do slobody prejavu alebo práva na informácie	151
2. Právo na informácie	153
3. Formy slobody prejavu a zákaz cenzúry	155
4. Primeranosť obmedzenia slobody prejavu	156
5. Kolízia práva na informácie a súkromie	158
6. Sloboda prejavu a prezumpcia neviny	160
7. Šokujúca informačná kampaň a sloboda prejavu	160
8. Autorita a nestrannosť súdnej moci	164
9. Záver	165

III. časť

PRÁVNA OCHRANA

PRED ZNEUŽITÍM SLOBODY PREJAVU

XI. kapitola

SLOBODA PREJAVU A TRESTNÉ PRÁVO (J. Čentéš)	168
Úvod	168
1. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	168
1.1 Všeobecne	168
1.2 Ochrana slobody prejavu v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd	170
1.3 Kazuistika	173
2. Ochrana slobody prejavu v ústave	174

3. Trestnoprávne aspekty zásahu do slobody prejavu	176
3.1 Trestný čin ohovárania	176
3.1.1 Základná skutková podstata trestného činu ohovárania	176
3.1.2 Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu ohovárania	179
4. Záver	180

XII. kapitola

NÁHRADA UJMY AKO FORMA ZODPOVEDNOSTI ZA PREKROČENIE HRANICE SLOBODY PREJAVU

(J. Vozár)	181
Úvod	181
1. Vznik zodpovednosti za ujmu podľa Občianskeho zákonníka	184
2. Forma náhrady nemajetkovej ujmy	184
2.1 Primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy	185
3. Dokazovanie nemajetkovej ujmy	186
4. Zásady pri rozhodovaní súdov o náhrade nemajetkovej ujmy	188
5. Premlčanie náhrady nemajetkovej ujmy	189
6. Úloha súdov pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy	191
7. Výška náhrady nemajetkovej ujmy a test proporcionality	193
8. Záver	194
Namiesto záveru	196
Non timeo, judices..., Liberae sunt enim nostrae cogitationes Nebojím sa, sudcovia..., veď naše myšlienky sú slobodné (A. Brösl)	196
Summary	210
Zoznam použitej literatúry	212
O autoroch	221